

Orimattilan tutoreiden koulutus

8.11.2017

Päivi Nilivaara

innoline

Tänään teemoina

- Opetussuunnitelman mukainen toimintakulttuuri ja pedagogiikka
- Tutortoiminta osana koulun toimintakulttuuria
- Koulutus, mentorointi ja valmennus – näkökulmia tutoropettajan työhön
- Nopeat kokeilut toimintakulttuurin kehittämiseksi (välitehtäväksi)

Aineisto:

Tietotekniikka muuttuu oppiaineesta välineeksi peruskouluissa

Opetushallitus aikoo vähentää tietotekniikan opetusta erillisenä oppiaineena ja lisätä sen sijaan tietotekniikan käyttöä välineenä muiden oppiaineiden opetuksessa peruskoulun alaja yläasteella.

Muutos sisältyy valtakunnallisten opetussuunnitelman perusteiden uudistukseen, jota valmistellaan opetusministeriössä. Eduskunnan käsittelyyn asia tulee lähiaikoina.

"Uusissa opetussuunnitelman perusteissa on tarkoitettu ensimmäistä kertaa huomiota tietotekniikan käyttö nimenomaan välineenä eri oppiaineissa",

kertoo ylitarkastaja Riina Rinta-Filppula.

Ala-asteella tietotekniikka on tähän asti käytetty työkaluna, joten uusi painotus ainoastaan varmistaa, että tietotekniikasta ei runnata ala-asteelle erillistä oppiainetta vastaisuudessa.

Yläasteella remontti on suurempi, koska tietotekniikka on siellä ollut erittäin suosittu valinnainen aine. Monissa kouluissa lähes kaikki oppilaat ovat ottaneet tietotekniikan lukujärjestykseensä.

Valinnainen asema säilyy

Rinta-Filppulan mukaan tietotekniikan asema valinnaisena aineena yläasteella säilyy, mutta sen valintaprosentti kuitenkin laskee oleellisesti, kun perustaidet opitaan muiden aineiden yhteydessä.

"Vain ne, jotka ovat todella kiinnostuneita aiheesta, opiskelevat jatkossa tietotekniikkaa myös erillisenä oppiaineena", hän sanoo.

Lisäksi yläasteella voi opiskella myös perustiedot, mikäli siihen ei ollut tilaisuutta ala-asteella. Näin kaikki saavat valmiudet tietotekniikan hyödyntämiseen eri aineiden opetuksen yhteydessä.

Päätösvaltaa kouluille

Koska opettajienkin valmiudet vaihtelevat, tietyn aineen opettaja voi saada tukeen tietotekniikkaan perehtyneen opettajan, jonka kanssa hän voi vetää jonkin kurssin luokkahuoneissa yhteistyönä.

Päätösvalan opetussuunnitelman sisällöstä Opetus-

12 vuotta kouluihinkin positiivista opetustalouden muutosta. Yksi selvityskautista on Eivijärvi. Kuva on Eivijärven Sirkkulan ala-asteelta.

hallitus jättää kouluille itselleen. Esimerkiksi valinnaisen aineiden valikoimaa ei määrätä ylhäältä päin, vaan koulut päättävät tarjonnasta itse.

Aiemmasta poiketen valtakunnallista opetussuun-

telman perusteita, myöskin valmistellaan läheisessä yhteistyössä opettajien kanssa.

Rinta-Filppulan mukaan Opetushallitus on muun muassa pystyttänyt Teleboxin ja Eliisan kautta

elektroniset ilmoitustaulut, joilla käydään vilkasta keskustelua tuntijaosta ja vastaavista aiheista.

Jorma T. Mutila

Tutoropettajauudesta

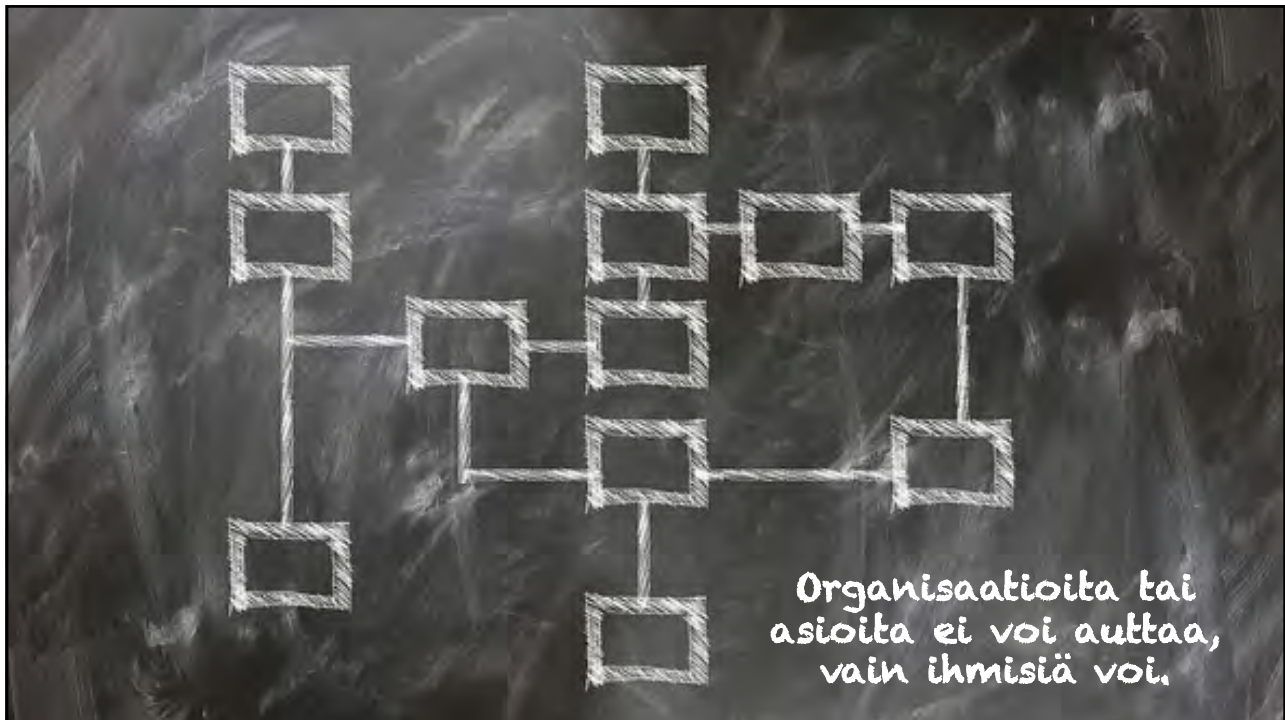
Tutoropettajat

- tukevat pedagogiikan uudistumista ja edistävät opetuksen digitalisaatiota
- tukevat työyhteisöjen osaamisen ja yhteisopettajuuden kehittämistä sekä toimivat vertaistukena
- osallistuvat aktiivisesti koulujen toimintakulttuurin uudistamiseen
- edistävät uusien opetussuunnitelmien toimeenpanoa
- edistävät osaamisen jakamista
- edistävät opettajien yhteistyötä ja verkostoitumista
- edistävät hyvien käytäntöjen tunnistamista, levittämistä ja vakiinnuttamista

Oph 2016

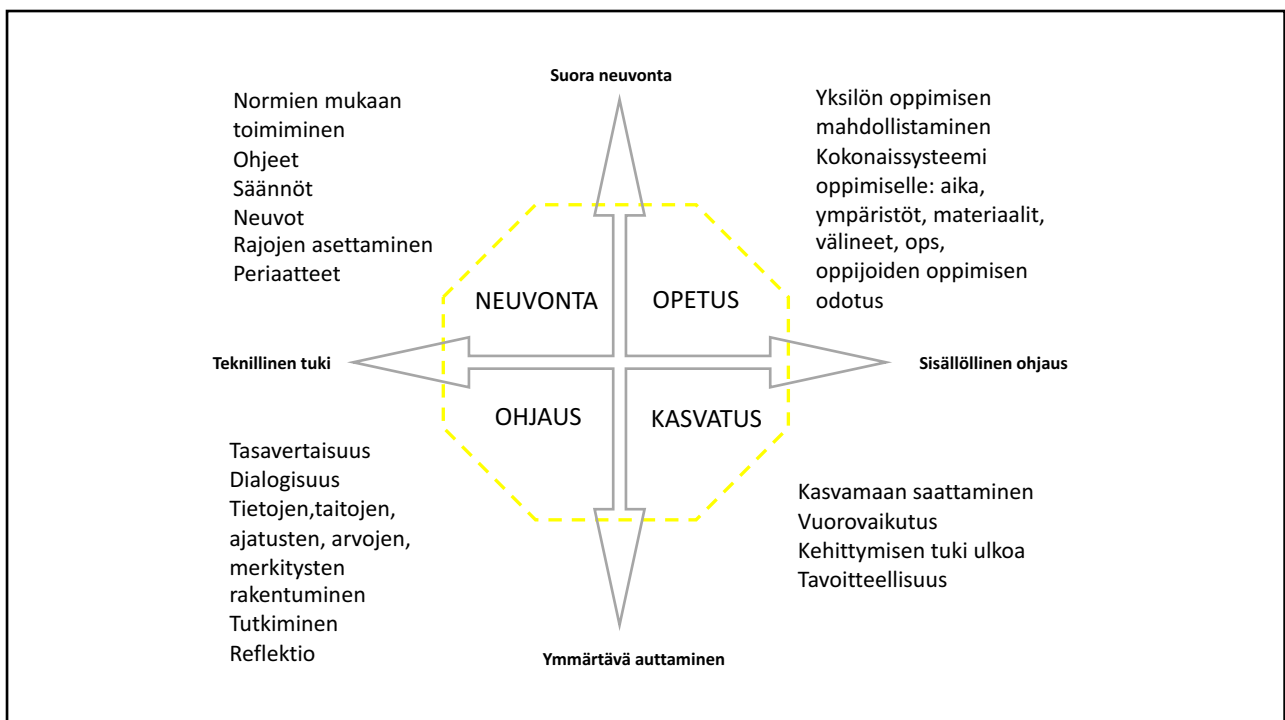
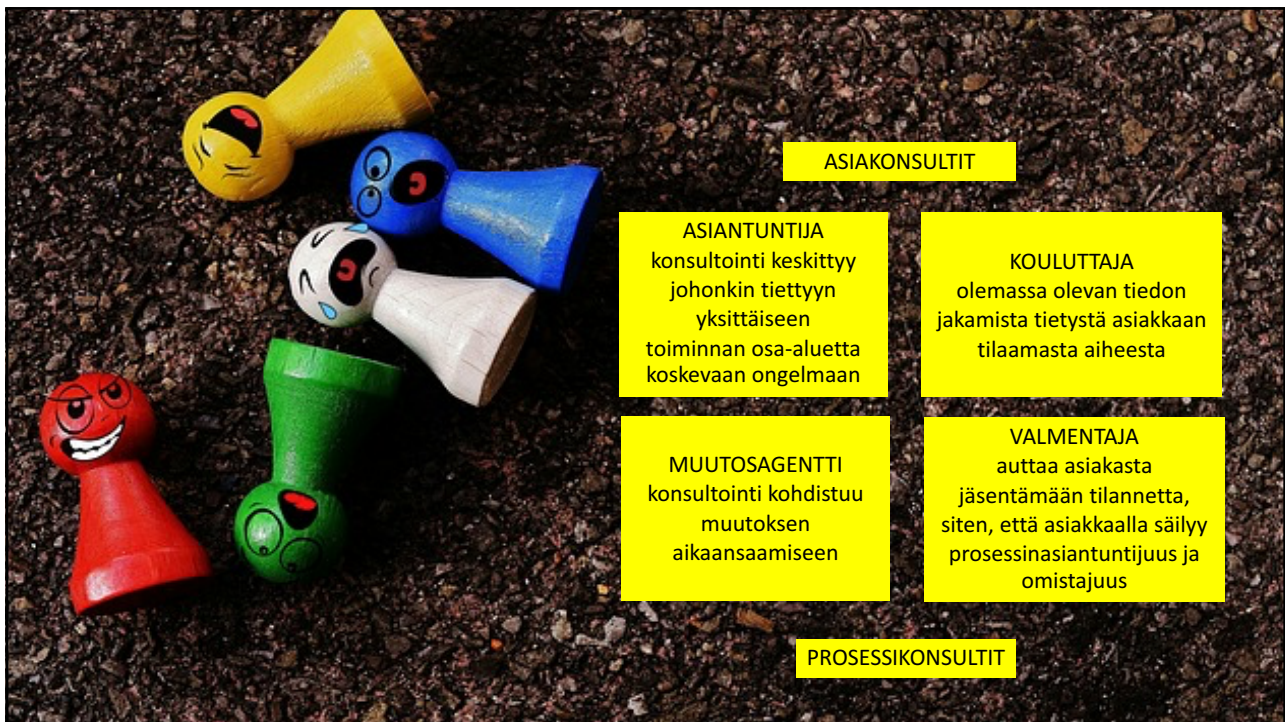
Pedaloikka
digiaikaan

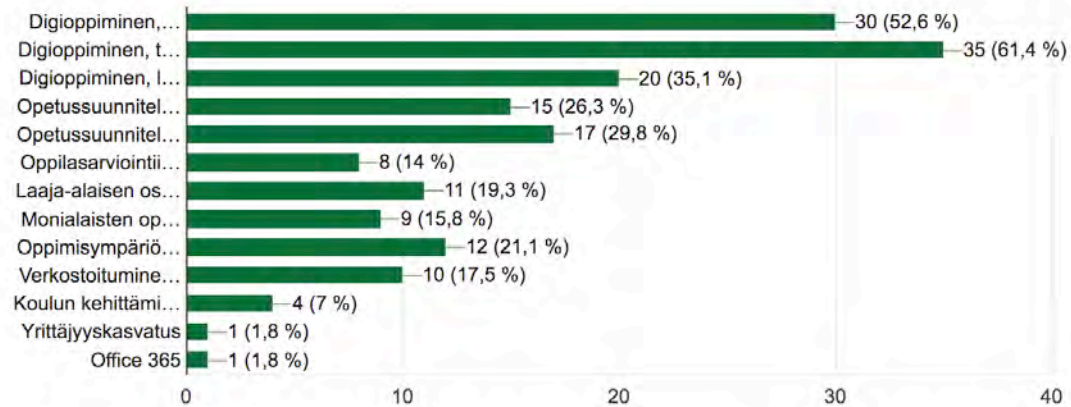
Tutoropettaja on
opetusmaailman Robin Hood.

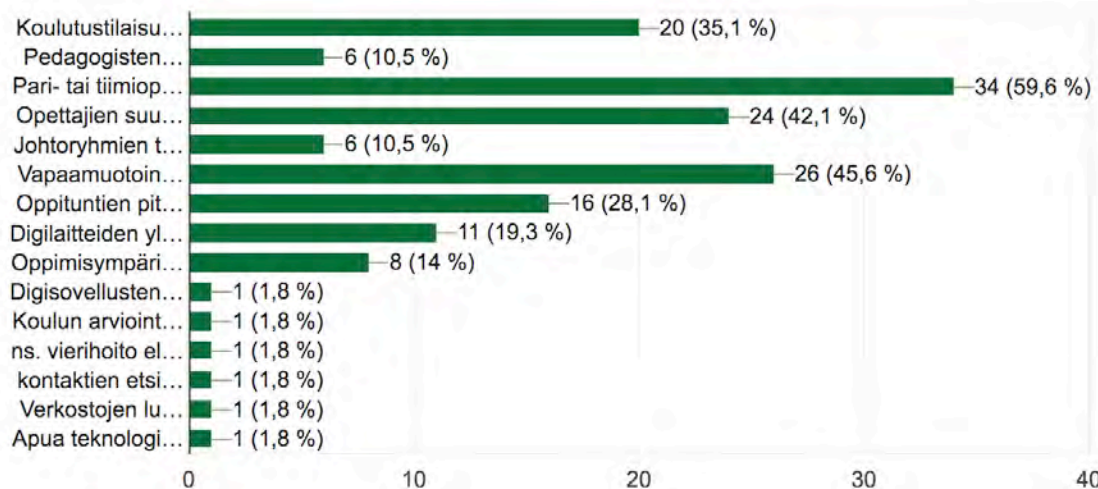
Mihin toimintasi tutoropettajana on keskittynyt eniten (valitse 1-3 tärkeintä)

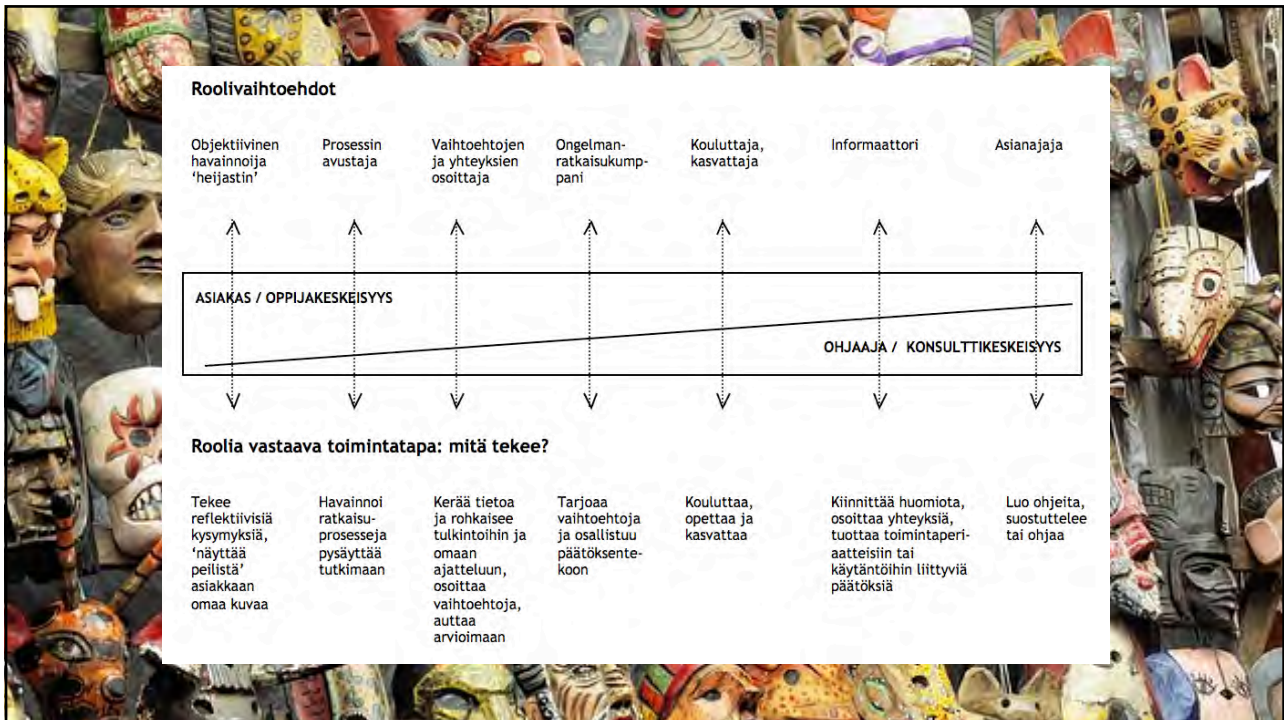
57 vastausta

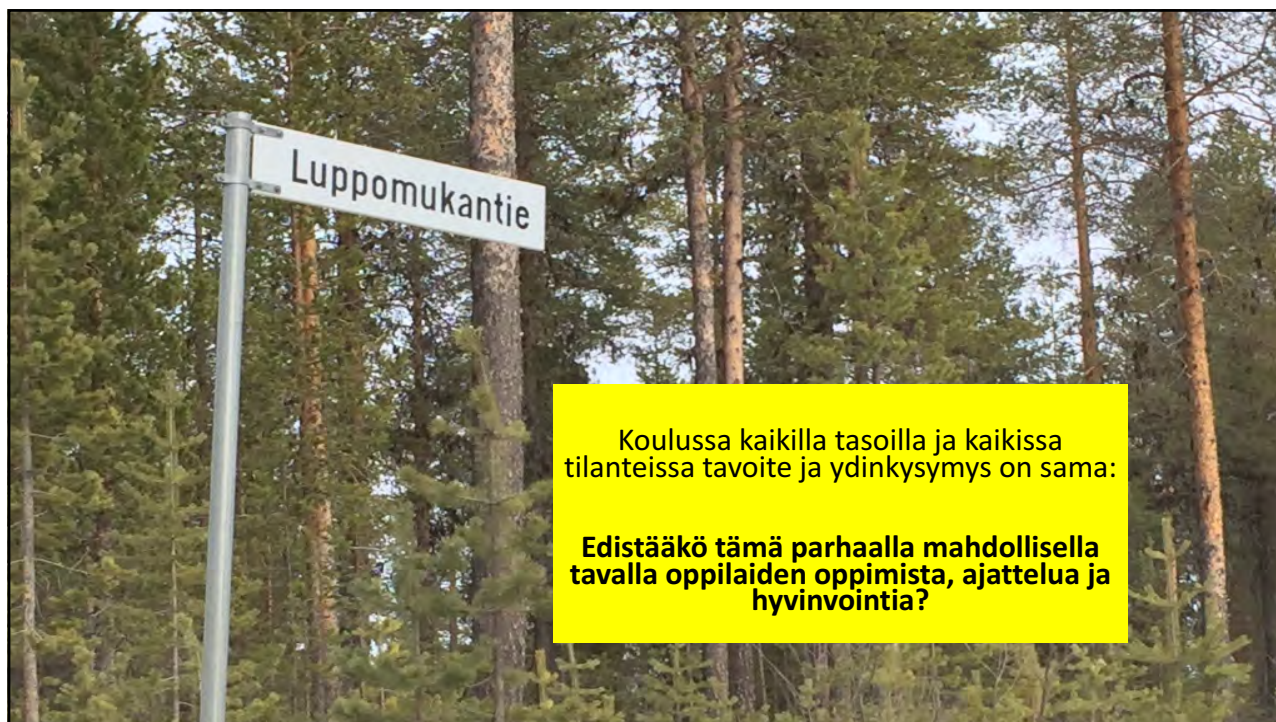

Miten olet pääasiassa toteuttanut tutortoimintaa (valitse 1-3 tärkeintä)

57 vastausta

Maailma on hämmentävä paikka!

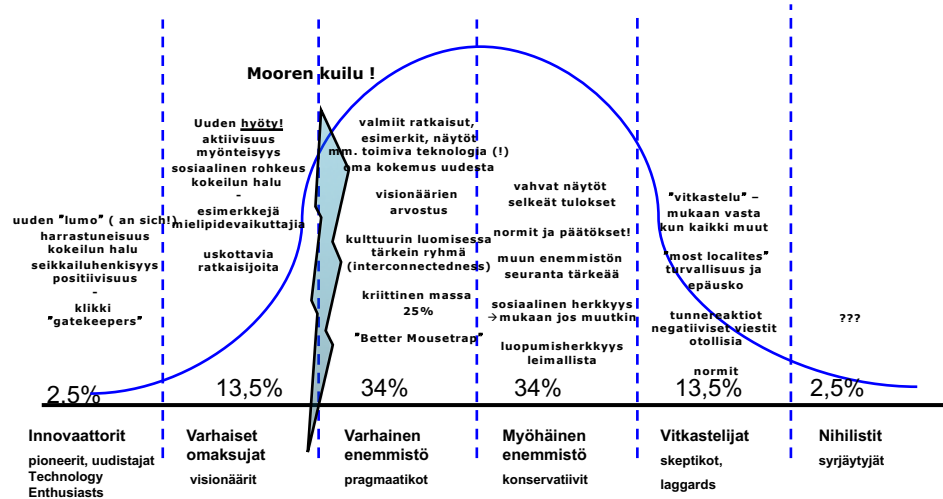

Lähde: Hämmäläinen, 2011

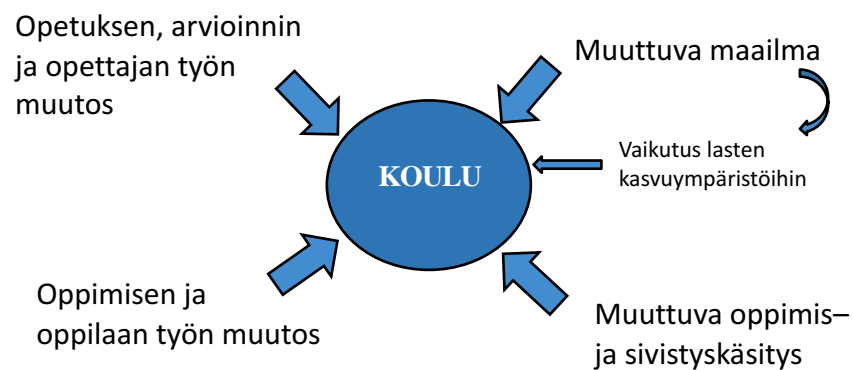
17

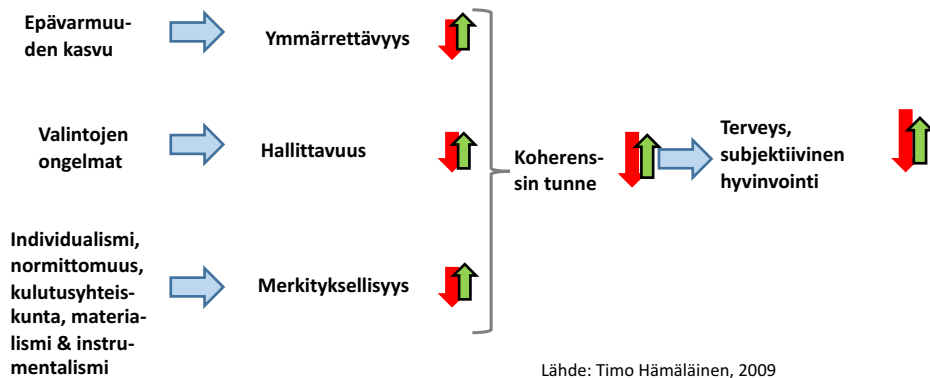
Diffusion of Innovations (E.Rogers 1971,1995, G. Moore 1991)

Muutoksen peruselementit

Yhteiskunnallinen murros ja kestävä hyvinvointi

Lähde: Timo Hämäläinen, 2009
(Aaron Antonovsky;
Monica Ericsson & Bengt Lindström)

Oppimiskäsityksen ydin

Miten näkyvät
oppimisessa ja opetuksessa?

- oppilas on aktiivinen toimija
- vuorovaikutus edistää oppimista
- myönteiset kokemukset vahvistavat motivaatiota
- itseohjautuvuutta harjoitellaan
- oppimaan oppiminen on taito

Oppilas ja oppimisen muutos

- Oppilas
 - Vähemmän yksin työskentelyä, enemmän yhdessä pohtimista ja tekemistä
 - Vähemmän valmiin informaation vastaanottamista, enemmän omaa selville ottamista
 - Vähemmän opettajan kysymyksiin vastaamista, enemmän omien kysymysten asettamista, keskustelua ja omaa tuottamista
 - Vähemmän yksityiskohtien muistamista ja toistamista, enemmän asioiden välisten yhteyksien ja kokonaisuuksien hahmottamista
 - Enemmän oman ja yhteisen työn suunnittelua, vastuunottoa toteuttamisesta ja työn arvioinnin harjoittelua

Opettajan työn muutos

Vähemmän opettajan puhetta ja nopeata vastaamista edellyttäviä kysymyksiä, enemmän oppilaiden oppimisen ja työskentelyn ohjaamista, palautteen antamista sekä ajatteluun, keskusteluun ja tutkimiseen rohkaisemista

Vähemmän koko ryhmälle osoitettua puhetta, enemmän yksilöllistä opastamista

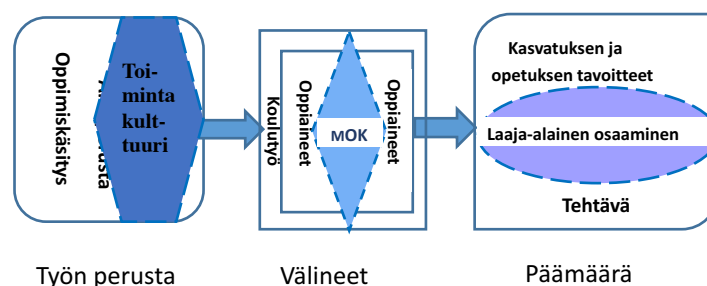
Enemmän opettajien keskinäistä yhteistyötä ja yhteistyötä muiden kanssa

Vähemmän yksittäisten oppituntien suunnittelua ja toteuttamista, enemmän kokonaisuuksien suunnittelua ja oppimismahdollisuuksien luomista

Opettajan työn luonne

- Laaja-alaisen osaamisen ja oppiaineiden tavoitteissa opettamisen luonnetta ja tehtävää on avattu. Opettajan kertovan ja "opettavan" puheen rinnalla entistä tärkeämpää on
 - oppimiseen innostaminen ja kannustaminen
 - oppimisen ohjaaminen ja opastaminen (oppimaan oppimisen vahvistaminen)
 - keskusteluun, yhteiseen työskentelyyn, kokeilemiseen, tutkimiseen ja ajatteluun rohkaiseminen
 - erilaisten oppimismahdollisuuksien ja –ympäristöjen rakentaminen
 - erilaisten tiedonlähteiden käyttöön ja arviointiin opastaminen
 - oppilaiden auttaminen ja tukeminen haasteellisissa oppimistehtävissä ja oppimisvaikeuksissa
 - oppimisen (työskentelyprosessin etenemisen ja osaamisen tason) arviointi ja palautteen antaminen

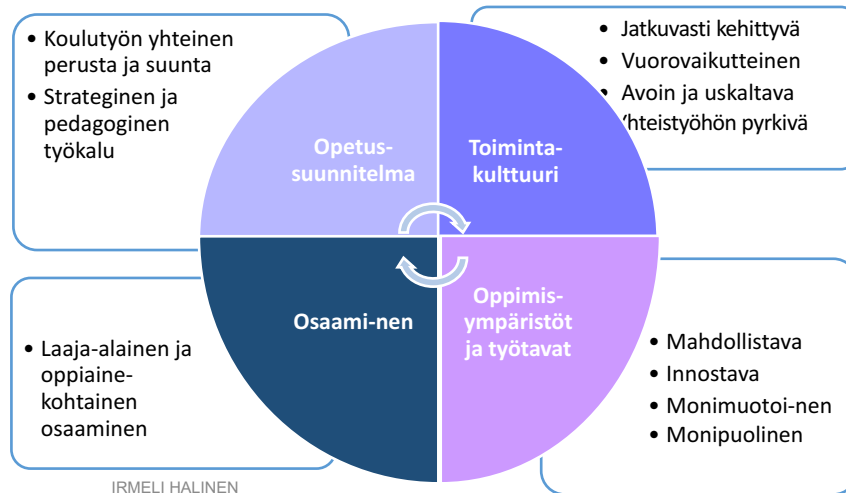
PERUSOPETUKSEN KOKONAISUUS

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet, s. 32

IRMELI HALINEN

Peruskoulun ekosysteemi

Yhtenäisen perusopetuksen toimintakulttuuri

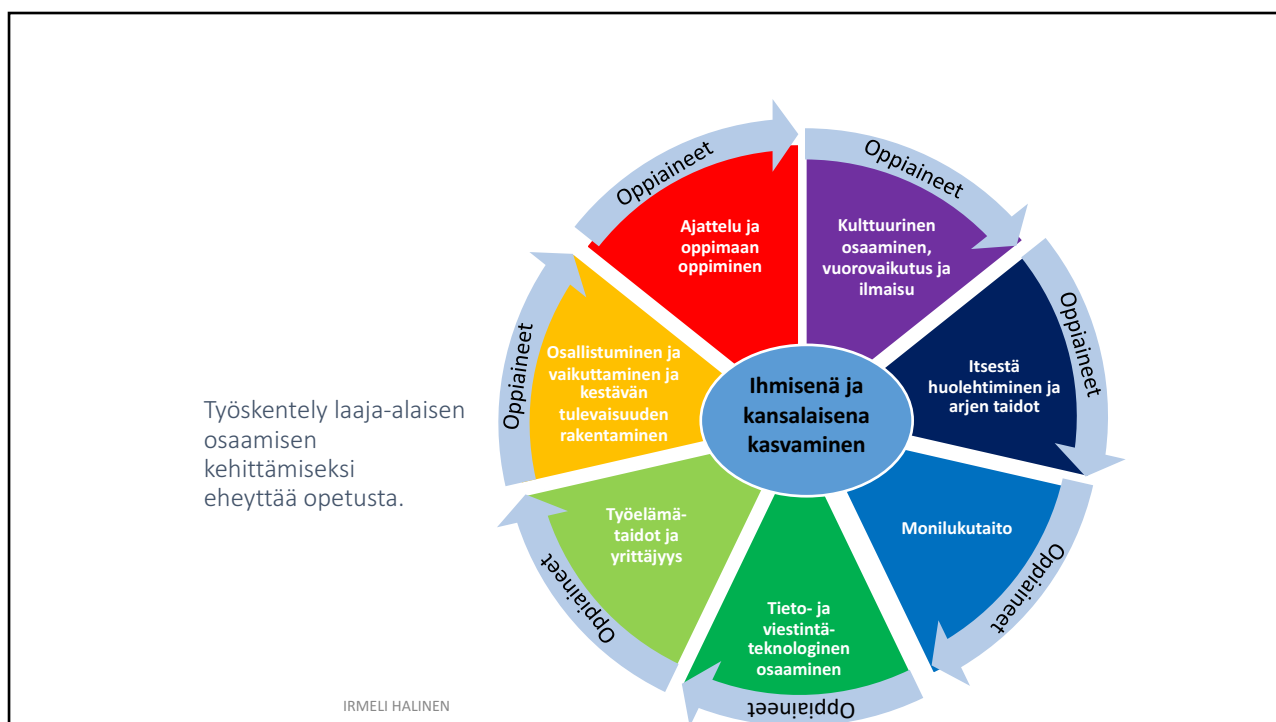
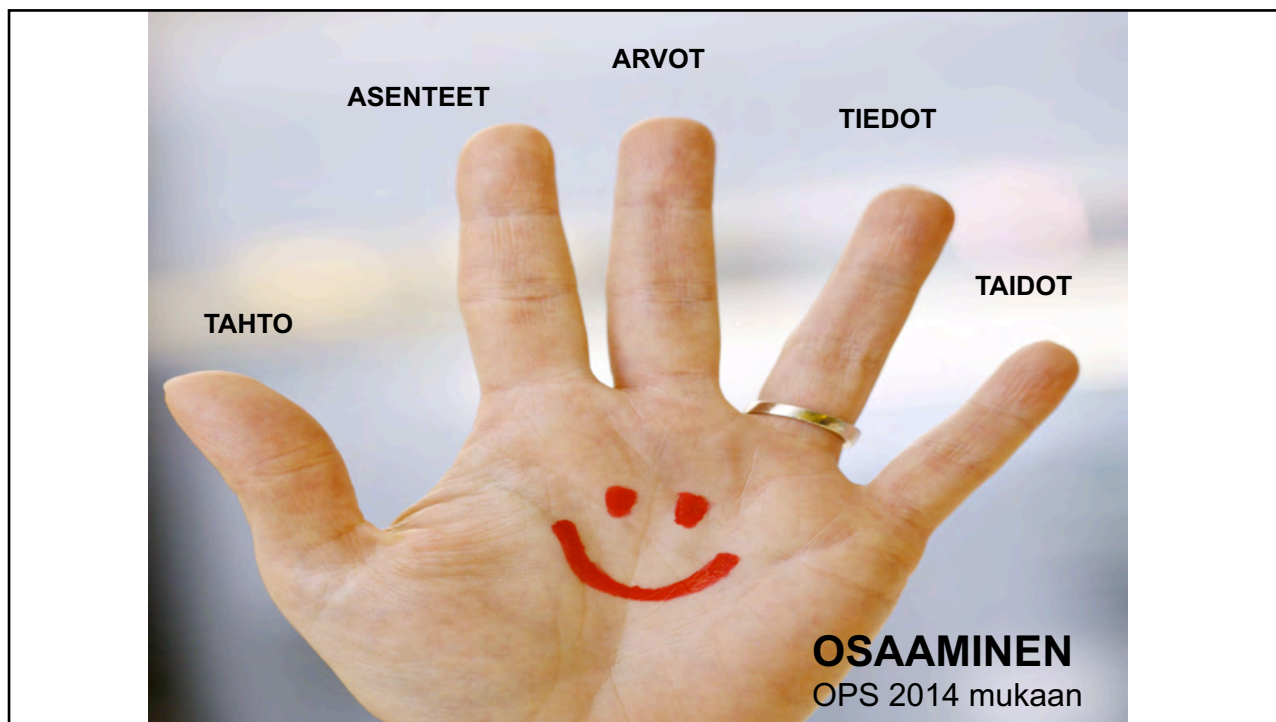
TYÖSKENTELYÄ

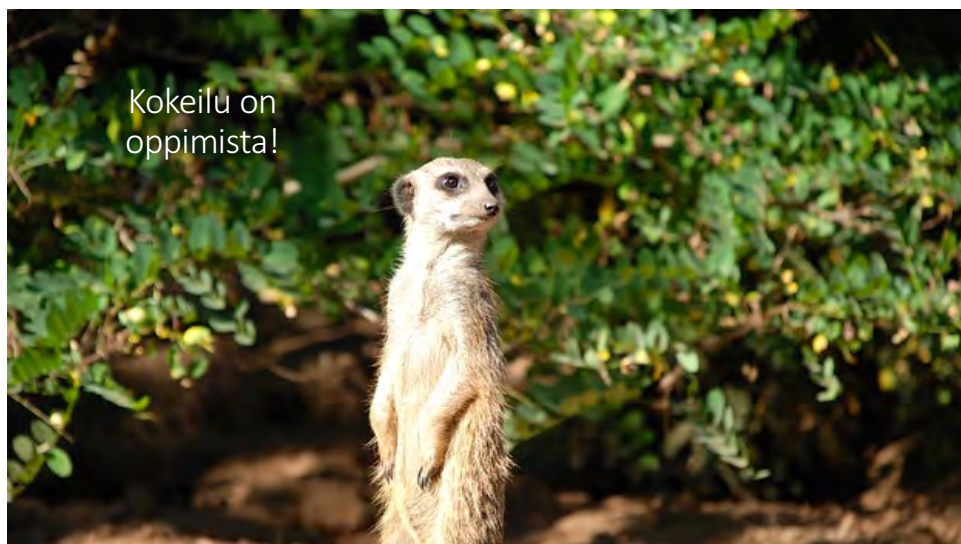
- Tutkikaa oppivan yhteisön tunnusmerkkejä.
- Miettikää, mihin tutoropettaja voi vaikuttaa omalla toiminnallaan
- Valitkaa mielestänne kolme tärkeintä
- Tuottakaa ideoita siihen, miten tutoropettaja voi edistää niiden kehittymistä ja toteutumista yhteisössä

Koulun ydintehtävä muuttuvassa maailmassa säilyy

- tukea ihmisenä kasvamista (hyvä, tasapainoinen, itsetunnonlaan terve, persoonaltaan monipuolisesti kehittynyt, sivistynyt)
- tukea yhteiskunnan jäseneksi kasvamista (eettiseen pohdintaan kykenevä, vastuullinen, elämää, ihmisarvoa ja ihmisoikeuksia sekä toisia ihmisiä ja luontoa kunnioittava ja suojeleva)
- auttaa oppilasta luomaan vahva tieto- ja taitopohja elinikäistä oppimista ja kestävä elämäntapaa varten
- tukea oppilaan tervettä kasvua ja kehitystä sekä kaikinpuolista hyvinvointia

Kokeilukulttuuri

Kokeilun muotoja

Nopeat kokeilut

Etsivä, ratkaisun löytymistä optimoivat kokeilut. Yksittäisten kokeilujen opit todetaan, mutta jatko suunnitellaan askel kerrallaan.

Suunnitelmalliset kokeilut

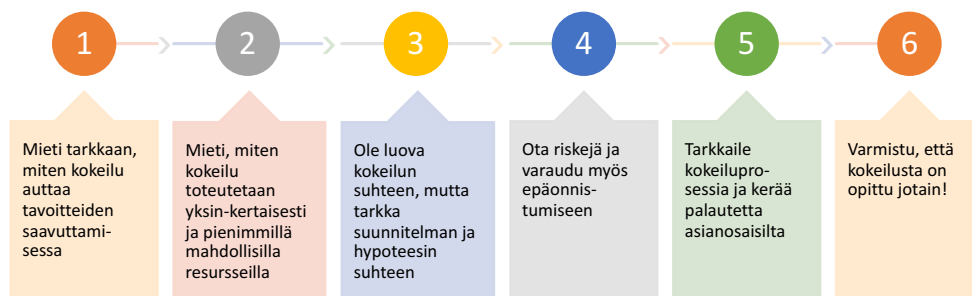
Tiedonkeruulla pohjustetut kokeilut. Tyypillisiä esim. palvelumuotoilussa tai tapauksissa, joissa nopealiikkeisyys vaikeaa (esim. suurten riskien tai hallinnollisten haastaiden takia).

Tutkimukselliset kokeilut

Tiedon laatua optimoivat kokeilut. Tyypillisiä tapauksissa, joissa esim. tarpeen osoittaa luotettavasti, mikä ratkaisuvaihto toimii parhaiten.

(Soveltaen: Nesta, 2015)

Vinkkejä hyvän kokeilun suunnitteluun

EXPERIMENTATION PLAN

HELSINKI
LAB COMPANY

HYPOTHESIS If we do X to people Y, Z happens		IMPLEMENTATION What type of an experiment is the best one to test our hypothesis?
TARGET GROUP Which is the target group of the experiment? What kind of presumptions can we make of the group? Which partners do we need?	RESOURCES What kind of research should we do in advance? How much time will the experiment take? What kind of materials do we need?	METRICS What do we want to learn from the experiment? How should we collect feedback? How do we measure the success of the experiment?
TIMELINE 		